

**YHTEENVETO VALIOKUNTIEN JA YLEISHALLINNON SELVITYKSISTÄ JA TOIMENPITEISTÄ
ARVIOINTIKERTOMUKSESSA ESITETTYIHIN HUOMIOIHIN JA SUOSITUKSIIN**

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

§ 48

04.09.2019

Lausunto tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksesta vuodelta 2018

261/02.06.01/2018

SOTEV 04.09.2019 § 48

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveysjohtaja Ulla Tikkanen, puh. 050 355 3246

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastusvaliokunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioinnin tulokset esitetään arviointikertomuksessa, joka käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Tarkastusvaliokunta hyväksyi ja allekirjoitti vuoden 2018 arviointikertomuksen 16.5.2019 (S46) ja saattoi sen kaupunginvaltuuston tiedoksi 17.6.2019 (S35).

Kaupunginvaltuusto pyytää valiokunnilta vastaukset tarkastusvaliokunnan kysymyksiin. Kaupunginhallitus kokoaa niistä koko kaupungin toimintaa koskevan lausunnon. Tarkastusvaliokunnan hyväksymä arviointikertomus on esityslistan **oheismateriaalina**.

Arvioinnin painopistealueena vuonna 2018 oli yleishallinto sekä kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimet.

Seuraavassa käsitellään arviointikertomuksessa esitettyjä huomioita jotka liittyvät sosiaali- ja terveysvaliokunnan toimintaan.

Edellisten vuosien havaintojen seuranta

Tarkastusvaliokunta kiittää vastauksista vuoden 2017 arviointikertomukseen ja toteaa, että esille nostetut asiat ovat edelleen ajankohtaisia, kuten kouluterveyskyselyn kyselylomakkeeseen merkittävän kotikunnan, teini-ikäisten päihteidenkäyttöongelmat suhteen ja kunnan ja kolmannen sektorin välinen yhteistyö.

Kouluterveystutkimus toteutettiin uudelleen keväällä 2019. Tähän kyselyyn kotikuntamerkintää ei vielä valitettavasti saatu, vaikka asiaan yritettiin aktiivisesti vaikuttaa. Nuorten päihteidenkäyttöön liittyvien ongelmien ratkaisuun on paneuduttu omassa organisaatiossa, pääkaupunkiseudun kuntien sote-lautakuntien ja sivsote-keskusteluissa ja yhteiskokouksissa sekä tutustumalla Islannin malliin, jossa käytetyistä menetelmistä haetaan vuoden 2019 aikana ratkaisuja paikallisiin rakenteisiin sopivilla tavoilla. Myös toimintamallien kehittäminen kolmannen sektorin toimijoiden kanssa on yksi vuoden 2019 strategisista tavoitteista.

Lisäksi tarkastusvaliokunta pyytää kiinnittämään huomiota resurssien riittävyyden tilanteessa, jossa kaupungin sosiaali- ja terveystoimen ulkopaikkakuntalaisten asiakasmäärän kasvu on ollut huomattava.

Vuoden 2014 alusta Terveydenhuoltolain mahdollistaman valinnanvapauden myötä yli 1500 espoolaista on valinnut perusterveydenhuollon palvelut toteuttavaksi yksiköksi Kauniaisten terveyskeskuksen. Myös kauniaislaisten julkisia terveyspalveluja käyttävien osuus on kansallisessa vertailussakin merkittävä: 77 % kauniaislaisista käytti vuonna 2017 terveysaseman palveluja, kun otetaan huomioon kaikki terveyspalvelujen palvelumuodot.

Koulujen oppilasmäärän kasvun, ulkopaikkakuntalaisten oppilaiden suuren osuuden (yhteensä 935 oppilasta vuonna 2018) takia ja integraatioluokkaopetuksen laajentamisen myötä koululääkäriresurssi on tarpeeseen ja kansallisiin suosituksiin nähden niukka. Sektorityö, erityisesti kouluilla tehtävät laajat terveystarkastukset vaativat lääkäriresurssia n. 0.6 vakanssin verran, mikä on pois terveysaseman vastaanottotyöstä. Kaikkien toimialan ammattiryhmien resurssien riittävyyden arviointi, työnjaon ja toimintakäytäntöjen kehittäminen on jatkuvaa.

Muu toiminnan arviointi, sosiaali- ja terveystoimi

Sosiaali- ja terveyshuolto- sekä maakuntauudistuksen valmistelu työllisti kaupungin virkamiehiä vuonna 2018. Tarkastusvaliokunta toteaa, että valmistelussa tehtyä työtä tulee hyödyntää tulevaisuudessa oman toiminnan kehittämisessä.

Toimialan kehittämistyötä tukee erityisesti työ, jota on tehty eri substanssialojen valmisteluryhmissä. Tehtyä valmistelutyötä tullaan soveltamaan oman toimintakäytäntöjen kehittämisessä ja prosessien kuvaamisessa. Aikuissosiaalityössä on tehty merkittävää kehittämistyötä sosiaalityön sisällön kuvaamiseksi ja brändin vahvistamiseksi. Suun terveydenhuollossa on kehitetty yhteisiä toimintakäytäntöjä. Vanhuspalveluissa on kuvattu laajoja ajankohtaisia palvelukokonaisuuksia ja tehty ohjeistuksia, kuten kotikuntoutuksen käsikirja, omaishoidon toimintaohje ja alueellinen kotikuntoutusmalli sekä opas kunnille ikääntyvän väestön hyvinvointia tukevan suunnitelman tekemiseksi. Valmisteluryhmissä on tehty selvityksiä, joista saadaan tärkeää vertailutietoa suhteessa muihin Uudenmaan kuntiin.

Sosiaali- ja terveysalalla on kaupungin henkilökunnan korkeimmat sairauspoissaolot, mikä johtunee alan epävarmoista tulevaisuuden näkymistä ja raskaasta työstä. Asiaa on kuvattu tarkemmin kaupungin henkilöstökertomuksessa 2018. Miten Kauniaisten sosiaali- ja terveystoimen henkilökunnan työhyvinvointia edistetään?

Tehtyjen henkilöstötyytyväisyyskyselyjen tulosten perusteella toimialalla tulee kiinnittää huomiota erityisesti palautteen antamiseen, tiedonkulkuun ja tavoitteiden selkiyttämiseen. Sotekäsikirja valmistettiin esimiestyön ja henkilökunnan perehdyttämisen tueksi. Siinä sovittujen toimintamallit tukevat esimiestyötä ja tavoitteena on parantaa mm. viestintää ja lisätä läpinäkyvyyttä toimialalla. Poissaolot sote-alalla ovat yleisesti kunnissa muita toimialoja korkeammat työn vaativuuden ja

kuormittavuuden takia, mm. työn psyykinen kuormittavuus on lisääntynyt. On mahdollista, että epävarmuus tulevaisuuden sotesta vähentää turvallisuuden tunnetta, mikä on tutkimusten mukaan tärkeä hyvinvointiin vaikuttava tekijä. Tutkimustiedon perusteella kulttuuriharrastukset tukevat hyvinvointia. Musiikki ja sote-kuoron perustaminen liittyvät tähän tavoitteeseen.

Toimialan onnistumista ja asetettujen tavoitteiden toteutumista mitataan ns. nelimaalin avulla, jolloin tuloksia seurataan systemaattisesti neljästä näkökulmasta: asiakaskokemus, henkilöstökokemus, tuottavuus ja vaikuttavuus.

Villa Bredan uudisrakennus oli kaupungin suurin rakennusprojekti 2018. Asukkaat muuttivat Villa Bredaan syksyllä. Palvelujen käynnistämisen yhteydessä ikäihmisten palveluiden resursoinnissa, kaksikielisen henkilökunnan rekrytoinnissa ja Villa Bredan johtamisessa oli haasteita. Ostopalveluna ikäihmisten hoitotoiminta oli Villa Bredaa edullisempaa, mutta Villa Breda on tuonut palvelut lähelle kaupunkilaisia.

Miten Kauniaisten kaupunki aikoo tehokkaasti toteuttaa hyvinvointikuntayhtymän ikäsuunnitelman vuosille 2016 - 2025?

Kauniaisten kaupungin ikäohjelman valmistelu aloitetaan 2019 aikana. Sen valmistelun tukena tullaan käyttämään Uudenmaan ikääntyneiden ja omaishoidon kärkihankkeessa valmistettua opasta, joka on tarkoitettu vanhuspalvelulain mukaisen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman laatimiseen. Suunnitelman valmistamisen tietopohjana toimii mm. Finsote 2018 tutkimus, josta saamme monipuolista tietoa 75 vuotta täyttäneiden elinoloista, terveydentilasta ja palvelujen käytöstä. Kauniaisten ikäohjelmassa tullaan painottamaan myös taiteen ja kulttuurin saatavuutta ja kulttuurin ja taiteen eri muotojen saamista osaksi palvelukeskuksen, kotihoidon ja hoivayksiköiden arkea (VN suositus kulttuurista osana sosiaali- ja terveyspalvelujen rakennetta).

Vuoden 2018 aikana toteutui kuljetuspalvelujen lakiuudistus. Miten Kauniaisten kaupunki aikoo valvoa kuljetuspalvelujen tarkoituksenmukaista toteutumista?

Vuoden 2018 liikennepalvelulain muutoksella ei ole vaikutusta vammais- ja sosiaalihuoltolain mukaisiin kuljetuksiin vielä vuosina 2018-2019. Kuljetuspalvelujen tarkoituksenmukaisen toteutumisen seuranta toteutetaan mm. saadun asiakaspalautteen ja palvelun käyttötietojen avulla. Yksittäisen asiakkaan reklamoidessa kuljetuksesta, voidaan matkan toteutus jäljittää Länsi-Uudenmaan kuntien kilpailutuksella hankitusta järjestelmästä ja todeta mahdolliset epäkohdat. Sosiaali- ja terveystoimissa palvelusihteeri selvittää palveluntuottajan kanssa tapahtuman ja toimenpiteistä päätetään joko kilpailutuksessa päätetyn sanktiojärjestelmän mukaisesti tai muulla tavoin.

Vuoden 2018 aikana hyväksyttiin suunnitelmia, ohjeita ja ohjelmia. Miten sosiaali- ja terveystoimi aikoo toimeenpanna edellä mainitut suunnitelmat ja ohjelmat?

Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisen ohje

Toimialalla noudatetaan valiokunnassa 24.4.2018 hyväksyttyä ohjetta täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä. Kela myöntää perustoimeentulotuen ja kunnissa käsitellään täydentävä toimeentulotuki.

Omaishoidon tuen ohjeen muuttaminen

Ohje hyväksyttiin valiokunnassa 24.4.2018. Se ohjaa vanhuspalvelujen vastuulla olevan 65 vuotta täyttäneiden omaishoidon tuen asiakkaiden palvelujen järjestämisessä sekä sosiaalipalvelujen vastuulla olevien lasten ja alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuen myöntämistä ja palvelujen järjestämistä.

Ehkäisevän päihdetyön ohjelma 2018 - 2022

Ehkäisevän päihdetyön ohjelma on poikkihallinnollinen kaikkia ikäluokkia koskeva ohjelma, jossa on määritetty eri toimialojen vastuut. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Ehkäisevän päihdetyön ohjelman 25.9.2018. Ohjelman toteuttamiseksi määritellään vuosittaiset tavoitteet. Esim. vuonna 2019 keskeistä on ollut nykyisten toimintakäytäntöjen ulkoinen arviointi (toteutettu EHYT ry:n kanssa) ja tietopohjan hankkiminen suunnittelun tueksi. Myös Lape-hankkeen tavoitteet tukevat ehkäisevää päihdetyötä. Vuosittaisista tavoitteista ja seurannasta sovitaan poikkihallinnollisessa terveyden edistämisen johtoryhmässä, Tejossa.

HYKS-alueen kuntien terveydenhuollon järjestämissuunnitelma 2018 - 2020

HYKS-alueen kuntien terveydenhuollon järjestämissuunnitelman 2018-2020 tavoitteena on edistää alueellista yhteistoimintaa terveystalouden järjestämisessä, tuottamisessa sekä yhteensovittamisessa. Järjestämissuunnitelmassa esitetään kauden tavoitteet, joiden toteuttamisesta ja seurannasta vastaa kansanterveystyön johtajien verkosto. Verkosto tapaa säännöllisesti ja sen toimintaa koordinoi perusterveydenhuollon yksikkö, jonka vastuulla on myös kuntien terveyden edistämisen vastuuhenkilöiden yhteistyöverkoston toiminnan koordinointi vuoden 2019 loppuun saakka. Jokainen kunta huolehtii itse terveydenhuoltolain mukaisista terveyden edistämisen toimenpiteistä. Kauniaisissa poikkihallinnollinen TEJO-työryhmä vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoinnista. Terveyden ja hyvinvoinnin nykytilaa ja toimenpiteiden painopisteitä tarkastellaan valtuustokausittain tehtävässä hyvinvointikertomuksessa. Kauniainen on mukana aktiivisena toimijana STM:n kärkihankkeisiin kuuluneen VESOTE- hankkeen jatkajassa HUS: n "Hyvä Kierre" -ohjelmassa, jossa painopisteinä ovat osallisuuden tukeminen, terveyserojen kaventaminen, tupakoinnin vähentäminen ja kaatumisten ehkäisy.

Seulontakäytännöt pyritään yhdenmukaistamaan HUS-alueella ikäluokkien ja seulontavälien sekä kutsumiskäytäntöjen osalta vuoden 2019 aikana.

Kauniainen tarjoaa kohdunkaulasyövän seulontaa 25-65 -vuotiaille, 5 vuoden välein EU:n seulontasuosituksen ja Käypä hoito-työryhmän suosituksen mukaisesti. Palvelun tuottajana on HUSLAB.

Rintasyövän seulontatutkimukset tarjotaan suositusten mukaisesti 50-69 -vuotiaille kahden vuoden välein. Mammografian palveluntarjoajissa on HUS-alueella vaihtelua. Kauniaisissa palvelun tuottajana toimii Terveystalo.

Sikiöseulonnoissa noudatetaan koko HYKS-alueella lainsäädännön mukaisia yhtenäisiä käytäntöjä ja palvelut hankitaan HUS:sta.

Merkittävät perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon työnjakoa koskevat asiat sovitaan kuntakohtaisesti organisaatioiden johtavien viranhaltijoiden välisissä neuvotteluissa. Suunnitelmakaudella HUS lisää erikoislääkärikonsultaatioita perusterveydenhuoltoon eKonsultaatiota kehittämällä.

Tällä hetkellä toimiva paperikonsultaatiotoiminta on vakiintunut ei-hoitovastuuta siirtävän lähetteen muotoon. Ihotaudeille on mahdollista liittää lähetetietoihin valokuva.

Nuorisopsykiatrian konsultaatiot Skype-välitteisellä linkillä on käynnistetty lievästi tai keskivaikeasti kapea-alaisesti oireilevien nuorten lyhytterapiakonsultaatiot

Kauniaisten kiinnostus etävastaanottotoiminnan pilotointiin esim. iho- ja haavapotilaiden hoidossa on ilmaistu HUS:lle.

Sosiaali- ja terveydenhuollon valmiussuunnitelma ja sen liitteenä oleva pandemiasuunnitelma on päivitetty 2018.

Toimeenpanovalmius on olemassa tilanteen niin vaatiessa. Valmiussuunnitelman päivittämisestä ja sen edellyttämästä osaamisen varmistamisesta vastaa toimialan johtoryhmä.

Vuoden 2018 aikana käsiteltiin valiokunnassa seuraavat kyselyt: Henkilöstön ilmapiirikysely 2017 ja Kouluterveyskysely. Kouluterveyskyselyssä ilmeni huolenaiheena nuorten runsas päihteiden käyttö, poikien ylipaino ja huono nukkuminen, tyttöjen kokemus koulu-uupumus ja ahdistuneisuus sekä yleisesti koettu väkivalta ja häirintä. Ongelmien ratkaisemiseksi esitettiin mm. vanhemmuustukea ja järjestöyhteistyötä.

Miten Kauniaisten kaupunki aikoo järjestää nuorten hyvinvoinnin seurannan?

Poikkihallinnollisen yhteistyön koordinointi toteutuu Tejo-työryhmässä, jossa lasten ja nuorten hyvinvointia käsitellään säännöllisesti. Lape-hanke, jossa on mukana toimijoita sekä sivistys- että sosiaali- ja terveystoimesta, jatkuu 2019, jonka aikana hankkeessa sovittuja käytäntöjä juurrutetaan. Tärkeässä roolissa tässä työssä on sivistystoimeen palkattu LAPE-koordinaattori.

Arjessa hyvinvoinnin edistäminen toteutuu mm. sosiaalitoimen palveluohjaajan ja nuorisotoimenerityisnuorisotyöntekijän tiiviinä yhteistyönä syrjäytymisvaarassa olevien nuorten auttamiseksi. Perheneuvolaan ja äitiys- ja lastenneuvolaan vuonna 2020 haettava yhteinen psykologin toimi sekä tarvittaessa ostopalveluna hankittavan

konsultoivan psykiatrin palvelut mahdollistavat lasten ja nuorten mielenterveysongelmien varhaisen tunnistamisen ja intensiivisen hoitamisen.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yhteyteen lisätään matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen saatavuutta (jalkautuvat psykiatriset sairaanhoitajat, pilotointi syksy 2019), osaamista (IPT- koulutus psykologit ja psykiatriset sairaanhoitajat, syksy 2019), lisäämällä konsultaatiotoimintaa (HYKS VARHAIN) ja huolehtimalla toimintojen yhteensovittamisesta (Nuorten mielenterveyspolun kuvaus, GMI käyttöönotto). Nuorten hyvinvointia edistetään myös ehkäisevän päihdetyön ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn ohjelmissa kuvatuilla toimenpiteillä. Seuranta toteutuu valtuustokausittaisessa laajassa hyvinvointikertomuksessa.

Kauniaisista osallistuttiin HUS:n järjestämään Islannin matkaan, jolla tutustuttiin lasten ja nuorten systemaattiseen, tietoon perustuvien, yhteisöllisten ja osallistavien toimien vaikuttavuusnäyttöön nuorten päihteiden käytön preventiossa. Islannin hyviä kokemuksia hyödynnetään poikkihallinnollisessa suunnittelutyössä. Lisäksi Kauniainen on hakenut yhdessä EHYT ry:n ja Espoon kanssa hankerahoitusta Islannin mallin soveltamiseen nuorten päihteiden käytön vähentämiseksi, harrastusmahdollisuuksien lisäämiseksi ja vanhemmuustaitojen vahvistamiseksi.

Oheismateriaali: Kauniaisten kaupungin tarkastusvaliokunnan arviointikertomus vuodelta 2018

Sosiaali- ja terveysjohtaja:

Valiokunta hyväksyy selvityksen tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksessaan esiin nostamista havainnoista sosiaali- ja terveystoimen osalta ja lähettää ne edelleen KH: lle, joka kokoaa koko kaupungin lausunnon.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Lausunto tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksesta vuodelta 2018

261/02.06.01/2018

YLKV 20.08.2019 § 83

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastusvaliokunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioinnin tulokset esitetään arviointikertomuksessa. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Kaupunginhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastusvaliokunta on 16.5.2019 § 46 hyväksynyt ja allekirjoittanut tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksen vuodelta 2018 ja päättänyt saattaa sen kaupunginvaltuustolle tiedoksi. KV päätti kokouksessaan 17.6.2019 § 35 merkitä tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2018.

Tarkastusvaliokunnan hyväksymä arviointikertomus esityslistan **oheismateriaalina**.

Arvioinnin painopistealueena vuonna 2018 oli yleishallinto sekä kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimet.

Seuraavassa käsitellään arviointikertomuksen huomioita yhdyskuntatoimen osalta.

Edellisten vuosien havaintojen ja kehittämisehdotusten seuranta

Tarkastusvaliokunta kiittää yhdyskuntatoimea edellisen vuoden 2017 vastineesta ja toteaa, että on tärkeää esitellä kaavoituksen eri vaiheissa olevat suunnitelmat avoimesti asukkaille sekä antaa asukkaille vaikutusmahdollisuus suunnitelmiin. Tarkastusvaliokunta lisää myös, että kaavaprosesseissa on vuonna 2018 tapahtunut kehitystä, mm. sisäisiä kuulemistilaisuuksia on järjestetty.

Strategisten tavoitteiden vuositoimenpiteiden toteutuminen vuonna 2018

Tarkastusvaliokunta toteaa, että strategista tavoitetta "Kohti hiilineutraalia Kauniaista" edistävää vuositavoite tiekartan ja toimenpideohjelman laatimisesta hiilineutraaliustavoitteeseen pääsemiseksi ei valmistunut vielä vuonna 2018, vaan se siirtyi vuodelle 2019. Tämä oli pitkälti resurssikysymys, sillä vaikka tavoitetta sinänsä on edistetty jo usean vuoden ajan, vasta vuoden 2019 alusta palkatun ympäristöasiantuntijan kautta systemaattinen toimenpiteiden suunnittelu ja dokumentointi sekä työn organisointi koko kaupungin organisaatiossa on mahdollistunut.

Tarkastusvaliokunnan arvio siitä, että Kauniaille on pienenä kaupunkina tyypillistä suuri vuosittainen vaihtelu asuntotuotannossa, on aivan oikea. MAL-sopimuksen mukaiset tuotantotavoitteet onkin kohdistettu koko nelivuotiselle sopimuskaudelle ja vuosittaiset keskiarvotavoitteet saattavat poiketa vuosittaisesta toteumasta paljonkin. Olennaista on kuitenkin koko sopimuskauden tavoitteeseen pääseminen, mihin Kauniainen on toistaiseksi pystynyt lukuun ottamatta ARA-tuotannon erillistavoitetta.

Arviointikertomukseen sisältyy myös havainto, että koneiden ja laitteiden vaihto-ohjelmaa ei kaikilta osin ole pystytty noudattamaan. Tämä on erityisesti määrärahakysymys. Vaihto-ohjelma tullaan tarkastelemaan uudelleen kokonaisuutena ja arvioimaan vuotuinen määrärahatarve, jotta kaupungin käytössä oleva kalusto olisi toisaalta riittävän ajantasainen, mutta myös pitoajan kannalta optimoitu.

Muu toiminnan arviointi ja vastineet

- *Kauniaisten kaupunkikuvan tiivistyessä huomattavan nopeasti, tarkastusvaliokunta suosittelee kiinnittämään huomiota kaupunkikuvan säilyttämisenä pientalovaltaisena sekä viheralueiden että metsiköiden säilymiseen. Viheralueiden merkitys korostuu entisestään rakentamisen lisääntyessä.*

- Kaupungin strategiaan kuuluu ja on aina kuulunut vehreys ja puutarhakaupunginomaisuus. Kaupunkirakennetta tiivistetään kaupungin kehityskuvassa hyväksytyin mukaisesti siellä missä se on luontevaa: asemanseutujen ympäristössä, keskustassa, hyvien joukkoliikenneyhteyksien varaan ja pääväylien varsille. Valtaosa Kauniaisista on pientaloaluetta jatkossakin. Strategisissa vuositavoitteissa vuodelle 2020 vahvistetaan entisestään vehreyden vaalimista. Myös täydennysrakentamishankkeissa säilytetään puustoa ja vehreää kasvillisuutta. Kaupungin viherpinta-alan osuutta seurataan, tavoitteena että se ei vähene.

- *Tarkastusvaliokunta toteaa kaupungin investointiohjelman olevan edelleen varsin raskas sekä kaupungin taloudelle että yhdyskuntatoimen toteuttavalle organisaatiolle.*

- Kaupungin investointiohjelma on poliittinen päätös, jonka mukaisia hankkeita virkamiehet edistävät. Ohjelman taloudellisen raskauden vuoksi KH on linjannut, että uusia hankkeita ei voida ottaa ohjelmaan muutoin kuin siirtämällä jo hyväksytyjä hankkeita suunnittelukauden ulkopuolelle. Osa hankkeista nousee toiminnallisista tarpeista, osa kiinteistöjen kuntoarvioiden pohjalta. Hankkeiden suunnitteluun ja valmisteluun on muistettava varata riittävästi aikaa, sitä enemmän mitä suuremmasta investoinnista on kyse. KV:n hyväksymä investointihankkeiden toteutusohje ohjaa prosessia. Investointihankkeelle voidaan varata suunnittelumääräraha investointiohjelmaan kaupunginhallituksen hyväksytyä hankkeen tarveselvityksen. Edelleen KH:n tai yli 400.000 euroa maksavissa hankkeissa KV:n hyväksytyä hankkeen suunnitelmat ja tavoitekustannustason hankkeelle syntyy investointipäätös ja sen toteutukselle voidaan sisällyttää määräraha investointiohjelmassa.

- *Tarkastusvaliokunta suosittelee kiinnittämään erityistä huomiota naapuruston ja kaupunkilaisten mielipiteiden ja palautteen huomioimiseen eri kaavoitusvaiheissa.*

- Aito kuuleminen kaavamuutoshankkeissa on tärkeää ja näin toimitaankin. Jo laki edellyttää tätä, mutta myös kaupungin oma tavoite kuntalaisten osallistamisesta heitä koskevaan päätöksentekoon sekä vahva kokemus palautteiden huomioimisen hyödyllisyydestä hankkeiden onnistumisessa. Kuitenkin on huomattava, että palaute on usein keskenään ristiriitaista, jolloin samanaikaisesti ei voida toteuttaa kaikkien palautteiden toivomuksia. Lisäksi on harkittava laajasti koko yhteisön etua ja tulevaisuutta, mikä voi olla ristiriidassa yksilön lyhyen aikavälin intressien kanssa. Olennaista on kuitenkin suunnitelmien avoin esittely ja tavoitteiden perustelu sekä

keskustelun mahdollistaminen kaavoituksen eri vaiheissa.
Kaavamuutoshankkeet ovat aina poliittisen päätöksenteon ja usein kompromissien lopputulos.

Tarkastusvaliokunta on huolissaan henkilökunnan jaksamisesta ja suosittaa henkilökunnan työhyvinvoinnin seuraamista.

-
Henkilökunnan työhyvinvointia seurataan sekä erillisin mittauksin että kannustamalla matalalla kynnyksellä yhteydenottoihin kuormittavissa tilanteissa. Yhdyskuntatoimen henkilöstöresurssit ovat kuitenkin paikoin varsin niukat laajoihin työohjelmiin ja toimialalle kohdistettuihin odotuksiin nähden, mikä ei mittaamalla muutu. Erityisesti suuren Villa Bredan hankkeen haasteiden vuoksi on tilakeskuksessa ollut viime vuosina tavanomaista suurempi kuormitus. Myös osaavan henkilökunnan saatavuudessa on ajoittain ongelmia. Uusien investointihankkeiden käynnistämistä joudutaan toisinaan lykkäämään ja rakennusten yllä- ja kunnossapitohankkeita sekä kiinteistöjen vuosikorjauksia toteuttamaan priorisoiden hankkeiden toteutusjärjestystä niiden kiireellisyyden sekä käytettävissä olevien henkilö- ja talousresurssien mukaan.

-
Lopuksi tarkastusvaliokunta katsoo, että valtuuston tavoitteet on saavutettu, mutta näkymät lähivuosille jatkuvat edelleen haastavina.

YTJ:

Valiokunta hyväksyy selvityksen tarkastusvaliokunnan vuoden 2018 arviointikertomuksessaan esiin nostamista havainnoista yhdyskuntatoimen toimialan osalta ja lähettää sen edelleen KH:lle, joka kokoaa koko kaupungin lausunnon.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lausunto tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksesta vuodelta 2018

261/02.06.01/2018

SOVV 14.08.2019 § 57

Lisätiedot:

sivistystoimenjohtaja Heidi Backman, puh. 050 566 8800
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioinnin tulokset esitetään arviointikertomuksessa. Tarkastusvaliokunta hyväksyi ja allekirjoitti arviointikertomuksensa vuodelta 2018 16.5.2019 (§ 46) ja saattoi sen kaupunginvaltuuston tiedoksi 17.6.2019 (§ 35).

Kaupunginvaltuusto pyytää valiokunnilta vastauksia tarkastusvaliokunnan kysymyksiin. Kaupunginhallitus kokoaa sen jälkeen koko kaupungin toimintaa koskevan lausunnon. Tarkastusvaliokunnan hyväksymä arviointikertomus vuodelta 2018 on **liitteenä**.

Tarkastusvaliokunta on käsitellyt kertomuksessaan myös edellisen vuoden (2017) kertomuksen sekä valiokuntien ja kaupunginhallituksen vastineet siitä:

- Tarkastusvaliokunta pyytää, että sen toivomus oppilaiden kotikunnan ottamisesta taustamuuttujaksi THL:n kansalliseen kouluterveyskyselyyn nostettaisiin esiin pääkaupunkiseudun yhteisessä koulukyselytyöryhmässä. Tämän johdosta todetaan, että näin tehtiin vuonna 2017 - mutta valitettavasti tuloksetta.
- Tarkastusvaliokunta esitti huomioita kaupungin kaksikielisyysohjelmasta, joka koskee myös sivistystoimintaa. Sivistystoimi on työskennellyt aktiivisesti kaupungin vuosien 2015 - 2017 kaksikielisyysohjelman mukaisesti myös tämän ajanjakson jälkeen sekä kehittänyt toimintaa edelleen. Esimerkkinä mainittakoon, että sivistystoimi on erityisesti tehnyt yhteistyötä seudullisten ja kansallisten viranomaisten kanssa taatakseen kaksikieliset oppilashuolto- ja hoitopalvelut perheille, lapsille ja nuorille tulevan sote-uudistuksen yhteydessä. Nykyisten talousarviotavoitteiden mukaan sivistystoimen oma kaksikielisyysohjelma päivitetään vuoden 2019 kuluessa. Tämä ohjelma olisi hyvä nähdä osana koko kaupungin kaksikielisyysohjelmaa.

Tarkastusvaliokunnan arvioinnin painopistealueena vuonna 2018 oli yleishallinto ja vapaa-aikatoiminta (s. 6-9), mutta valiokunta käsiteli myös asioita, jotka koskevat opetusta ja varhaiskasvatusta. Tarkastusvaliokunta toivoo vastauksen määräaikaistamiseksi asiasta. Tarkastusvaliokunta toteaa, että Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen mukaan Kauniaisten kaupunki on ketjuttanut koulutoimessa määräaikaistamisia ilman perusteita. Hallinto-oikeus on katsonut, että kaupungilla ei ollut kunnallisen viranhaltijalain mukaista perustetta palkata opettajia määräaikaistamisiin virkasuhteisiin, koska he eivät ole toimineet kenenkään sijaisena. Tarkastusvaliokunta huomauttaa, että kaupungin tulee jatkossa

kiinnittää erityistä huomiota ja tarkkaavaisuutta määräaikaiselle palvelussuhteelle laissa säädettyihin perusteisiin.

- Hallinto-oikeuteen menneet määräaikaisten palvelussuhteiden ketjutukset ovat tapahtuneet vuosina 2013 - 2016. Mäntymäen koulun oppilasmäärä on kasvanut huomattavasti vuosina 2013 - 2017, mikä on johtanut useiden uusien virkojen perustamiseen. Lisäksi vuosina 2013 - 2017 Mäntymäen koulussa on ollut erilaisia toiminnan laajennuksia. Näistä johtuen määräaikaisten opettajien tarve on tullut osittain yllättäen ja kaikkiin muutoksiin ja tarpeisiin ei ole pystytty reagoimaan opettajistosuunnittelussa. Opetustoimessa aloitettiin 2016 vakanssinumeroiden korjaukset ja tarkastamiset. Lisäksi palkkauspäätösten kirjaamiseen on kiinnitetty erityistä huomiota ja rehtoreita on ohjeistettu opettajien palkkauksista, erityisesti määräaikaisten.

Sivistystoimenjohtaja:

Valiokunta merkitsee tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksen vuodelta 2018 tiedoksi ja antaa omalta osaltaan lausunnon kaupunginhallitukselle jatkokäsittelyä varten.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lausunto tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta vuodelta 2018

261/02.06.01/2018

SUUS 15.8.2017 § 66

Lisätietoja:

sivistystoimenjohtaja Heidi Backman, puh. 050 566 8800

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastusvaliokunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioinnin tulokset esitetään arviointikertomuksessa.

Tarkastusvaliokunta hyväksyi ja allekirjoitti arviointikertomuksensa vuodelta 2018 16.5.2019 (§ 46) ja saattoi sen kaupunginvaltuuston tiedoksi 17.6.2019 (§ 35). Valiokunnilta pyydetään vastaukset tarkastusvaliokunnan kysymyksiin. Kaupunginhallitus kokoaa sen jälkeen koko kaupungin toimintaa koskevan lausunnon. Tarkastusvaliokunnan hyväksymä arviointikertomus vuodelta 2018 on **liitteenä**.

Tarkastusvaliokunta on käsitellyt kertomuksessaan myös edellisen vuoden (2017) kertomusta sekä valiokuntien ja kaupunginhallituksen vastineita siihen:

- Tarkastusvaliokunta pyytää, että sen toivomus oppilaiden kotikunnan ottamisesta taustamuuttujaksi THL:n kansalliseen kouluterveyskyselyyn nostettaisiin esiin pääkaupunkiseudun yhteisessä koulukyselytyöryhmässä. Tämän johdosta todetaan, että näin tehtiin vuonna 2017 – mutta valitettavasti tuloksetta.
- Tarkastusvaliokunta esitti huomioita kaupungin kaksikielisyysohjelmasta, joka koskee myös sivistystoimintaa. Sivistystoimi on työskennellyt aktiivisesti kaupungin vuosien 2015–2017 kaksikielisyysohjelman mukaisesti myös tämän ajanjakson jälkeen sekä kehittänyt toimintaa edelleen. Esimerkkinä mainittakoon, että sivistystoimi on erityisesti tehnyt yhteistyötä seudullisten ja kansallisten viranomaisten kanssa taatakseen kaksikieliset oppilashuolto- ja hoitopalvelut perheille, lapsille ja nuorille tulevan sote-uudistuksen yhteydessä. Nykyisten talousarvion tavoitteiden mukaan sivistystoimen oma kaksikielisyysohjelma päivitetään vuoden 2019 kuluessa. Tämä ohjelma olisi hyvä nähdä osana koko kaupungin kaksikielisyysohjelmaa.

Tarkastusvaliokunnan arvioinnin painopistealueina vuonna 2018 olivat yleishallinto ja vapaa-aikatoiminta, mutta se käsitteli myös opetusta ja varhaiskasvatusta koskevia asioita. Tarkastuslautakunta toivoi vastausta määräaikaisten ketjuttamista koskevassa asiassa. Tarkastusvaliokunta toteaa, että Helsingin hallinto-oikeuden mukaan Kauniaisten kaupunki on ketjuttanut määräaikaisten työsopimusten ilman perusteita. Hallinto-oikeus on katsonut, että kaupungilla ei ollut kunnallisen viranhaltijalain mukaista perustetta palkata opettajia määräaikaisten virkasuhteeseen, koska he eivät ole toimineet kenenkään sijaisina. Tarkastusvaliokunta huomauttaa, että kaupungin tulee jatkossa kiinnittää erityistä huomiota ja tarkkaavaisuutta määräaikaaisuudelle laissa säädettyihin perusteisiin.

- Hallinto-oikeuteen menneet määräaikaisten palvelussuhteiden ketjutukset

ovat tapahtuneet vuosina 2013–2016. Mäntymäen koulun oppilasmäärä kasvoi huomattavasti vuosina 2013–2017, mikä on johtanut useiden uusien virkojen perustamiseen. Lisäksi vuosina 2013–2017 Mäntymäen koulussa on ollut erilaisia toiminnan laajennuksia. Näistä johtuen määräaikaisten opettajien tarve on tullut osittain yllättäen ja kaikkiin muutoksiin ja tarpeisiin ei ole pystytty reagoimaan opettajistosuunnittelussa. Opetustoimessa aloitettiin vuonna 2016 vakanssinumeroiden korjaukset ja tarkastamiset. Lisäksi palkkauspäätösten kirjaamiseen on kiinnitetty erityistä huomiota ja rehtoreita on ohjeistettu opettajien palkkauksista, erityisesti määräaikaisten.

- Tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksen 4. luvussa on arvioitu Kauniaisten vuosien 2018–2022 kaupunkistrategiassa esitettyjen toimenpiteiden toteutumista. Tavoitteen 4 – oppimismyönteinen kaupunki – arvioinnin yhteenvedossa tarkastusvaliokunta toteaa, että selvitystä ruotsinkielisen esikouluopetuksen kehittämistä yhteistyössä koulun kanssa ei ole tehty. Tämän johdosta ruotsinkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta toteaa, että valiokunta päätti 9.10.2018 (§ 86) esikouluverkostoa koskevan selvityksen pohjalta siirtää ruotsinkielisen esikouluopetuksen Granhultsskolanin tiloihin. Muutto toteutetaan kaikkien tarpeellisten kunnostus- ja laajennustöiden valmistuttua. Kaupunginhallitus hyväksyi 25.3.2019 (§ 50) Granhultsskolanin muutostöiden tarveselvityksen ja tulee jatkamaan asian käsittelyä vuoden 2020 talousarvioehdotuksen käsittelyn yhteydessä.

Sivistystoimenjohtaja:

Valiokunta merkitsee tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2018 tiedoksi ja antaa omalta osaltaan yllä esitetyn lausunnon kaupunginhallitukselle jatkokäsittelyä varten.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lausunto tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksesta vuodelta 2018

261/02.06.01/2018

KULTV 21.08.2019 § 27

Lisätiedot:

sivistystoimenjohtaja Heidi Backman, puh. 050 566 8800

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioinnin tulokset esitetään arviointikertomuksessa. Tarkastusvaliokunta hyväksyi ja allekirjoitti arviointikertomuksensa vuodelta 2018 16.5.2019 (§ 46) ja saattoi sen kaupunginvaltuuston tiedoksi 17.6.2019 (§ 35).

Kaupunginvaltuusto pyytää valiokunnilta vastauksia tarkastusvaliokunnan kysymyksiin. Kaupunginhallitus kokoaa sen jälkeen koko kaupungin toimintaa koskevan lausunnon. Tarkastusvaliokunnan hyväksymä arviointikertomus vuodelta 2018 on **liitteenä**.

Tarkastusvaliokunta on käsitellyt kertomuksessaan myös edellisen vuoden (2017) kertomuksen sekä valiokuntien ja kaupunginhallituksen vastineet siitä:

- Tarkastusvaliokunta pyytää, että sen toivomus oppilaiden kotikunnan ottamisesta taustamuuttujaksi THL:n kansalliseen kouluterveyskyselyyn nostettaisiin esiin pääkaupunkiseudun yhteisessä koulukyselytyöryhmässä. Tämän johdosta todetaan, että näin tehtiin vuonna 2017 - mutta valitettavasti tuloksetta.
- Tarkastusvaliokunta esitti huomioita kaupungin kaksikielisyysohjelmasta, joka koskee myös sivistystoimintaa. Sivistystoimi on työskennellyt aktiivisesti kaupungin vuosien 2015 - 2017 kaksikielisyysohjelman mukaisesti myös tämän ajanjakson jälkeen sekä kehittänyt toimintaa edelleen. Esimerkkinä mainittakoon, että sivistystoimi on erityisesti tehnyt yhteistyötä seudullisten ja kansallisten viranomaisten kanssa taatakseen kaksikieliset oppilashuolto- ja hoitopalvelut perheille, lapsille ja nuorille tulevan sote-uudistuksen yhteydessä. Nykyisten talousarviotavoitteiden mukaan sivistystoimen oma kaksikielisyysohjelma päivitetään vuoden 2019 kuluessa. Tämä ohjelma olisi hyvä nähdä osana koko kaupungin kaksikielisyysohjelmaa.

Tarkastusvaliokunnan arvioinnin painopistealueena vuonna 2018 oli yleishallinto ja vapaa-aikatoiminta (s. 6-9). Vapaa-aikatoiminnan osalta tarkastusvaliokunta toivoo vastinetta nuorisotoiminnan väistötiloista, ehkäisevästä päihdetyöstä sekä kansalaisopiston kurssitarjonnasta ja sen rahoituksesta:

- Tarkastusvaliokunta toteaa (s. 6), että nuorisotalo on jouduttu sulkemaan rakennuksen kosteus- ja mikrobivaurioiden takia. Toiminta ja henkilökunta ovat joutuneet toimimaan väistötiloissa, jotka eivät ole mahdollistaneet täysipainoista toimintaa. Varhaiskasvatus- ja opetusvaliokunnat ovat molemmat edellyttäneet asian pikaista ratkaisemista. Nuorisotalon

saneerauksen hankesuunnittelua on tehty vuonna 2018 yhteistyössä yhdyskuntatoimen kanssa. Nuorisotalo on esimerkiksi merkitty suojelukohde, mikä asettaa vaatimuksia saneeraukselle. Varhaiskasvatus- ja opetusvaliokunnat ovat molemmat edellyttäneet asian pikaista ratkaisemista. Tarkastusvaliokunta pitää tärkeänä, että nuorisotoimelle osoitetaan pikaisesti tarkoituksenmukainen väistötila.

Nuorisopalveluiden nuorisotila sijaitsee tällä hetkellä kaupunginkirjaston entisessä lehtilukusalissa. Tila on toimintaan nähden riittämätön, mutta vapaita kaupungin omistuksessa olevia kiinteistöjä on niukasti. Kevään aikana käynnistettiin neuvottelut kauppakeskus Granin kanssa mahdollisesti vapaana olevista toimitiloista ja niiden vuokratasosta. Neuvottelut ovat edelleen kesken. Nuorisopalvelut tekee jatkuvaa yhteistyötä oppilaitosten ja paikallisyhdistysten kanssa, jotta nuorille löytyisi vapaa-aikapalveluja ja mielekäästä tekemistä. Tilan puuteeseen, esim. musiikin harrastaminen, tulisi löytää ratkaisu.

- Tarkastusvaliokunta toteaa (s. 6), että kulttuurivaliokunta on antanut lausunnon sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnalle koskien Kauniaisten ehkäisevän päihdetyön ohjelmaa vuosille 2018-2022. Kulttuuripalvelut kannustaa kuntalaisia terveellisiin elämäntapoihin yleisesti ja toimii yhteistyössä paikallisten seurojen ja palvelutarjoajien sekä kaupungin eri hallintokuntien kanssa siten, että ehkäisevän päihdetyön ohjelmaa toteutetaan yhdessä. Kulttuurivaliokunta toteaa myös, että vapaa-ajan avustuksia myönnettäessä ehkäisevä päihdetyö huomioidaan ja Kauniaisissa nuorten toimintaan liittyviä yhteisöjä kannustetaan huolehtimaan ehkäisevästä päihdetyöstä. Opastusta ja tukea annetaan tarvittaessa tapauskohtaisesti. Tarkastusvaliokunta pitää hyvänä kulttuurivaliokunnan kannanottoa, että avustuksissa otetaan huomioon ehkäisevä päihdetyö. Tarkastusvaliokunta lisäksi suosittelee poikkihallinnollisen viranomaisyhteistyön lisäämistä ehkäisevän päihdetyön tehostamiseksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aika toimen avustusperusteissa on toiminta-avustuksia haettaessa kirjattu vaatimus, jonka mukaan yhteisöjen tulee toimittaa selvitys toimenpiteistä, joilla he sitoutuvat päihdeettömään ja savuttomaan toimintaan. Valtakunnallisesti ja seudullisesti selvitetään myös mahdollisen ns. Islannin mallin soveltamista joiltakin osin ehkäisevän työn ja harrastustoiminnan välimaastoon. Yhteistyö on Kauniaisissa poikkihallinnollista toimintaa sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä sivistystoimen välillä. Kaupunginjohtajan v. 2011 asettama terveyden- ja hyvinvoinnin johtaminen -työryhmä (Tejo) jatkaa edelleen tehtävässään toimia poikkihallinnollisena foorumina hyvinvoinnin edistämiseksi ja vastaa mm. kaupungin hyvinvointikertomuksen laatimisesta. Hyvinvointiin liittyviä asioita käsitellään myös edelleen toimialoittain ja esim. opetustointen, varhaiskasvatuksen ja vapaa-aikapalveluiden yhteisiä asioita käsitellään viikoittain sivistystoimen johtoryhmässä.

- Tarkastusvaliokunta (s. 7-8) pitää erittäin positiivisena kansalaisopiston kurssilaisten ja tuntimäärän kasvua viime vuosien aikana ja toteaa, että kansalaisopiston toiminta tukee hyvin kaupungin asukkaiden fyysistä ja henkistä hyvinvointia. Kansalaisopiston kurssitarjonta houkuttelee

kuntalaisia kaikista ikäryhmistä. Valtionosuuksien osuus kokonaisbudjetista on valitettavasti alentunut merkittävästi viimeisten vuosien aikana.

Kansalaisopiston kurssimaksujen osuus toimintamenoista on noussut 19 prosenttiyksikköä vuodesta 2010 vuoteen 2018 (35 %), eli 90 000 eurosta 327 000 euroon. Noin kolmasosa tästä liittyy kurssimaksujen korotukseen ja loppuosuus aiheutuu kurssilaisten määrän kasvusta. Kansalaisopiston kurssilaisten määrä on em. vuosina noussut 3 461 kurssilaisesta 9 591 kurssilaiseen. Merkittävä tekijä on ollut ohjatun liikunnan siirto liikuntapalveluista kansalaisopistoon. Kurssimaksujen korotukset ovat osaltaan liittyneet vuonna 2010 sekä 2015 tehtyihin kaupungin budjettileikkauksiin ja niiden korjausliikkeisiin sekä indeksikorotuksiin.

Valtionosuudet ovat vuosien 2010 ja 2018 välillä laskeneet 7 000 euroa, mutta ilman ohjatun liikunnan siirtoa laskennallinen vaikutus olisi ollut noin 30 000 euron luokkaa. Valtionosuudet ovat olleet jäädytettyjä usean vuoden ajan eikä kansalaisopisto ole näin saanut toimintaa vastaavaa valtionavustusta. Toisaalta toiminnan jatkuva kasvu on mahdollistanut sen, että valtionosuudet eivät kaikesta huolimatta ole vähentyneet sen enempää.

Käyttäjien eli kurssilaisten tarpeet ja ehdotukset otetaan jatkuvasti huomioon ja uusien kurssien perustamiseen on erittäin matala kynnys.

Sivistystoimenjohtaja:

Valiokunta merkitsee tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksen vuodelta 2018 tiedoksi ja antaa omalta osaltaan lausunnon kaupunginhallitukselle jatkokäsittelyä varten.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lausunto tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksesta vuodelta 2018

261/02.06.01/2018

NUORV 26.08.2019 § 17

Lisätiedot:

sivistystoimenjohtaja Heidi Backman, puh. 050 566 8800
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioinnin tulokset esitetään arviointikertomuksessa. Tarkastusvaliokunta hyväksyi ja allekirjoitti arviointikertomuksensa vuodelta 2018 16.5.2019 (§ 46) ja saattoi sen kaupunginvaltuuston tiedoksi 17.6.2019 (§ 35).

Kaupunginvaltuusto pyytää valiokunnilta vastauksia tarkastusvaliokunnan kysymyksiin. Kaupunginhallitus kokoaa sen jälkeen koko kaupungin toimintaa koskevan lausunnon. Tarkastusvaliokunnan hyväksymä arviointikertomus vuodelta 2018 on **liitteenä**.

Tarkastusvaliokunta on käsitellyt kertomuksessaan myös edellisen vuoden (2017) kertomuksen sekä valiokuntien ja kaupunginhallituksen vastineet siitä:

- Tarkastusvaliokunta pyytää, että sen toivomus oppilaiden kotikunnan ottamisesta taustamuuttujaksi THL:n kansalliseen kouluterveyskyselyyn nostettaisiin esiin pääkaupunkiseudun yhteisessä koulukyselytyöryhmässä. Tämän johdosta todetaan, että näin tehtiin vuonna 2017 - mutta valitettavasti tuloksetta.
- Tarkastusvaliokunta esitti huomioita kaupungin kaksikielisyysohjelmasta, joka koskee myös sivistystoimintaa. Sivistystoimi on työskennellyt aktiivisesti kaupungin vuosien 2015 - 2017 kaksikielisyysohjelman mukaisesti myös tämän ajanjakson jälkeen sekä kehittänyt toimintaa edelleen. Esimerkkinä mainittakoon, että sivistystoimi on erityisesti tehnyt yhteistyötä seudullisten ja kansallisten viranomaisten kanssa taatakseen kaksikieliset oppilashuolto- ja hoitopalvelut perheille, lapsille ja nuorille tulevan sote-uudistuksen yhteydessä. Nykyisten talousarvion tavoitteiden mukaan sivistystoimen oma kaksikielisyysohjelma päivitetään vuoden 2019 kuluessa. Tämä ohjelma olisi hyvä nähdä osana koko kaupungin kaksikielisyysohjelmaa.

Tarkastusvaliokunnan arvioinnin painopistealueena vuonna 2018 oli yleishallinto ja vapaa-aikatoiminta (s. 6-9). Vapaa-aikatoiminnan osalta tarkastusvaliokunta toivoo vastinetta nuorisotoiminnan väistötiloista, ehkäisevästä päihdetyöstä sekä kansalaisopiston kurssitarjonnasta ja sen rahoituksesta:

- Tarkastusvaliokunta toteaa (s. 6), että nuorisotalo on jouduttu sulkemaan rakennuksen kosteus- ja mikrobivaurioiden takia. Toiminta ja henkilökunta ovat joutuneet toimimaan väistötiloissa, jotka eivät ole mahdollistaneet täysipainoista toimintaa. Varhaiskasvatus- ja opetusvaliokunnat ovat molemmat edellyttäneet asian pikaista ratkaisemista. Nuorisotalon saneerauksen hankesuunnittelua on tehty vuonna 2018 yhteistyössä

yhdyskuntatoimen kanssa. Nuorisotalo on esimerkiksi merkitty suojelukohde, mikä asettaa vaatimuksia saneeraukselle. Varhaiskasvatus- ja opetusvaliokunnat ovat molemmat edellyttäneet asian pikaista ratkaisemista. Tarkastusvaliokunta pitää tärkeänä, että nuorisotoimelle osoitetaan pikaisesti tarkoituksenmukainen väistötila.

Nuorisopalveluiden nuorisotila sijaitsee tällä hetkellä kaupunginkirjaston entisessä lehtilukusalissa. Tila on toimintaan nähden riittämätön, mutta vapaita kaupungin omistuksessa olevia kiinteistöjä on niukasti. Kevään aikana käynnistettiin neuvottelut kaupakeskus Granin kanssa mahdollisesti vapaana olevista toimitiloista ja niiden vuokratasosta. Neuvottelut ovat edelleen kesken. Nuorisopalvelut tekee jatkuvaa yhteistyötä oppilaitosten ja paikallisyhdistysten kanssa, jotta nuorille löytyisi vapaa-aikapalveluja ja mielekästä tekemistä. Tilan puutteeseen, esim. musiikin harrastaminen, tulisi löytää ratkaisu.

- Tarkastusvaliokunta toteaa (s. 6), että kulttuurivaliokunta on antanut lausunnon sosiaali- ja terveysvaliokunnalle koskien Kauniaisten ehkäisevän päihdetyön ohjelmaa vuosille 2018-2022. Kulttuuripalvelut kannustaa kuntalaisia terveellisiin elämäntapoihin yleisesti ja toimii yhteistyössä paikallisten seurojen ja palvelutarjoajien sekä kaupungin eri hallintokuntien kanssa siten, että ehkäisevän päihdetyön ohjelmaa toteutetaan yhdessä. Kulttuurivaliokunta toteaa myös, että vapaa-ajan avustuksia myönnettäessä ehkäisevä päihdetyö huomioidaan ja Kauniaisissa nuorten toimintaan liittyviä yhteisöjä kannustetaan huolehtimaan ehkäisevästä päihdetyöstä. Opastusta ja tukea annetaan tarvittaessa tapauskohtaisesti. Tarkastusvaliokunta pitää hyvänä kulttuurivaliokunnan kannanottoa, että avustuksissa otetaan huomioon ehkäisevä päihdetyö. Tarkastusvaliokunta lisäksi suosittelee poikkihallinnollisen viranomaisyhteistyön lisäämistä ehkäisevän päihdetyön tehostamiseksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aika toimen avustusperusteissa on toiminta-avustuksia haettaessa kirjattu vaatimus, jonka mukaan yhteisöjen tulee toimittaa selvitys toimenpiteistä, joilla he sitoutuvat päihdeettömään ja savuttomaan toimintaan. Valtakunnallisesti ja seudullisesti selvitetään myös mahdollisen ns. Islannin mallin soveltamista joiltakin osin ehkäisevän työn ja harrastustoiminnan välimaastoon. Yhteistyö on Kauniaisissa poikkihallinnollista toimintaa sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä sivistystoimen välillä. Kaupunginjohtajan v. 2011 asettama terveyden- ja hyvinvoinnin johtaminen -työryhmä (Tejo) jatkaa edelleen tehtävässään toimia poikkihallinnollisena foorumina hyvinvoinnin edistämiseksi ja vastaa mm. kaupungin hyvinvointikertomuksen laatimisesta. Hyvinvointiin liittyviä asioita käsitellään myös edelleen toimialoittain ja esim. opetustointen, varhaiskasvatuksen ja vapaa-aikapalveluiden yhteisiä asioita käsitellään viikoittain sivistystoimen johtoryhmässä.

- Tarkastusvaliokunta (s. 7-8) pitää erittäin positiivisena kansalaisopiston kurssilaisten ja tuntimäärän kasvua viime vuosien aikana ja toteaa, että kansalaisopiston toiminta tukee hyvin kaupungin asukkaiden fyysistä ja henkistä hyvinvointia. Kansalaisopiston kurssitarjontaa houkuttelee kuntalaisia kaikista ikäryhmistä. Valtionosuuksien osuus kokonaisbudjetista

on valitettavasti alentunut merkittävästi viimeisten vuosien aikana.

Kansalaisopiston kurssimaksujen osuus toimintamenoista on noussut 19 prosenttiyksikköä vuodesta 2010 vuoteen 2018 (35 %), eli 90 000 eurosta 327 000 euroon. Noin kolmasosa tästä liittyy kurssimaksujen korotukseen ja loppuosuus aiheutuu kurssilaisten määrän kasvusta. Kansalaisopiston kurssilaisten määrä on em. vuosina noussut 3 461 kurssilaisesta 9 591 kurssilaiseen. Merkittävä tekijä on ollut ohjatun liikunnan siirto liikuntapalveluista kansalaisopistoon. Kurssimaksujen korotukset ovat osaltaan liittyneet vuonna 2010 sekä 2015 tehtyihin kaupungin budjettileikkauksiin ja niiden korjausliikkeisiin sekä indeksikorotuksiin.

Valtionosuudet ovat vuosien 2010 ja 2018 välillä laskeneet 7 000 euroa, mutta ilman ohjatun liikunnan siirtoa laskennallinen vaikutus olisi ollut noin 30 000 euron luokkaa. Valtionosuudet ovat olleet jäädytettyjä usean vuoden ajan eikä kansalaisopisto ole näin saanut toimintaa vastaavaa valtionavustusta. Toisaalta toiminnan jatkuva kasvu on mahdollistanut sen, että valtionosuudet eivät kaikesta huolimatta ole vähentyneet sen enempää.

Käyttäjien eli kurssilaisten tarpeet ja ehdotukset otetaan jatkuvasti huomioon ja uusien kurssien perustamiseen on erittäin matala kynnys.

Sivistystoimenjohtaja:

Valiokunta merkitsee tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksen vuodelta 2018 tiedoksi ja antaa omalta osaltaan lausunnon kaupunginhallitukselle jatkokäsittelyä varten.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lausunto tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksesta vuodelta 2018

261/02.06.01/2018

LIIKV 27.08.2019 § 34

Lisätiedot:

sivistystoimenjohtaja Heidi Backman, puh. 050 566 8800
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioinnin tulokset esitetään arviointikertomuksessa. Tarkastusvaliokunta hyväksyi ja allekirjoitti arviointikertomuksensa vuodelta 2018 16.5.2019 (§ 46) ja saattoi sen kaupunginvaltuuston tiedoksi 17.6.2019 (§ 35).

Kaupunginvaltuusto pyytää valiokunnilta vastauksia tarkastusvaliokunnan kysymyksiin. Kaupunginhallitus kokoaa sen jälkeen koko kaupungin toimintaa koskevan lausunnon. Tarkastusvaliokunnan hyväksymä arviointikertomus vuodelta 2018 on **liitteenä**.

Tarkastusvaliokunta on käsitellyt kertomuksessaan myös edellisen vuoden (2017) kertomuksen sekä valiokuntien ja kaupunginhallituksen vastineet siitä:

- Tarkastusvaliokunta pyytää, että sen toivomus oppilaiden kotikunnan ottamisesta taustamuuttujaksi THL:n kansalliseen kouluterveyskyselyyn nostettaisiin esiin pääkaupunkiseudun yhteisessä koulukyselytyöryhmässä. Tämän johdosta todetaan, että näin tehtiin vuonna 2017 - mutta valitettavasti tuloksetta.
- Tarkastusvaliokunta esitti huomioita kaupungin kaksikielisyysohjelmasta, joka koskee myös sivistystoimintaa. Sivistystoimi on työskennellyt aktiivisesti kaupungin vuosien 2015 - 2017 kaksikielisyysohjelman mukaisesti myös tämän ajanjakson jälkeen sekä kehittänyt toimintaa edelleen. Esimerkkinä mainittakoon, että sivistystoimi on erityisesti tehnyt yhteistyötä seudullisten ja kansallisten viranomaisten kanssa taatakseen kaksikieliset oppilashuolto- ja hoitopalvelut perheille, lapsille ja nuorille tulevan sote-uudistuksen yhteydessä. Nykyisten talousarvion tavoitteiden mukaan sivistystoimen oma kaksikielisyysohjelma päivitetään vuoden 2019 kuluessa. Tämä ohjelma olisi hyvä nähdä osana koko kaupungin kaksikielisyysohjelmaa.

Tarkastusvaliokunnan arvioinnin painopistealueena vuonna 2018 oli yleishallinto ja vapaa-aikatoiminta (s. 6-9). Vapaa-aikatoiminnan osalta tarkastusvaliokunta toivoo vastinetta nuorisotoiminnan väistötiloista, ehkäisevästä päihdetyöstä sekä kansalaisopiston kurssitarjonnasta ja sen rahoituksesta:

- Tarkastusvaliokunta toteaa (s. 6), että nuorisotalo on jouduttu sulkemaan rakennuksen kosteus- ja mikrobivaurioiden takia. Toiminta ja henkilökunta ovat joutuneet toimimaan väistötiloissa, jotka eivät ole mahdollistaneet täysipainoista toimintaa. Varhaiskasvatus- ja opetusvaliokunnat ovat molemmat edellyttäneet asian pikaista ratkaisemista. Nuorisotalon saneerauksen hankesuunnittelua on tehty vuonna 2018 yhteistyössä yhdyskuntatoimen kanssa. Nuorisotalo on esimerkiksi merkitty suojelukohde, mikä asettaa vaatimuksia saneeraukselle. Varhaiskasvatus- ja

opetusvaliokunnat ovat molemmat edellyttäneet asian pikaista ratkaisemista. Tarkastusvaliokunta pitää tärkeänä, että nuorisotoimelle osoitetaan pikaisesti tarkoituksenmukainen väistötila.

Nuorisopalveluiden nuorisotila sijaitsee tällä hetkellä kaupunginkirjaston entisessä lehtilukusalissa. Tila on toimintaan nähden riittämätön, mutta vapaita kaupungin omistuksessa olevia kiinteistöjä on niukasti. Kevään aikana käynnistettiin neuvottelut kauppakeskus Granin kanssa mahdollisesti vapaana olevista toimitiloista ja niiden vuokratasosta. Neuvottelut ovat edelleen kesken. Nuorisopalvelut tekee jatkuvaa yhteistyötä oppilaitosten ja paikallisyhdistysten kanssa, jotta nuorille löytyisi vapaa-aikapalveluja ja mielekästä tekemistä. Tilan puutteeseen, esim. musiikin harrastaminen, tulisi löytää ratkaisu.

- Tarkastusvaliokunta toteaa (s. 6), että kulttuurivaliokunta on antanut lausunnon sosiaali- ja terveysvaliokunnalle koskien Kauniaisten ehkäisevän päihdetyön ohjelmaa vuosille 2018-2022. Kulttuuripalvelut kannustaa kuntalaisia terveellisiin elämäntapoihin yleisesti ja toimii yhteistyössä paikallisten seurojen ja palvelutarjoajien sekä kaupungin eri hallintokuntien kanssa siten, että ehkäisevän päihdetyön ohjelmaa toteutetaan yhdessä. Kulttuurivaliokunta toteaa myös, että vapaa-ajan avustuksia myönnettäessä ehkäisevä päihdetyö huomioidaan ja Kauniaisissa nuorten toimintaan liittyviä yhteisöjä kannustetaan huolehtimaan ehkäisevästä päihdetyöstä. Opastusta ja tukea annetaan tarvittaessa tapauskohtaisesti. Tarkastusvaliokunta pitää hyvänä kulttuurivaliokunnan kannanottoa, että avustuksissa otetaan huomioon ehkäisevä päihdetyö. Tarkastusvaliokunta lisäksi suosittelee poikkihallinnollisen viranomaisyhteistyön lisäämistä ehkäisevän päihdetyön tehostamiseksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aika toimen avustusperusteissa on toiminta-avustuksia haettaessa kirjattu vaatimus, jonka mukaan yhteisöjen tulee toimittaa selvitys toimenpiteistä, joilla he sitoutuvat päihdeettömään ja savuttomaan toimintaan. Valtakunnallisesti ja seudullisesti selvitetään myös mahdollisen ns. Islannin mallin soveltamista joiltakin osin ehkäisevän työn ja harrastustoiminnan välimaastoon. Yhteistyö on Kauniaisissa poikkihallinnollista toimintaa sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä sivistystoimen välillä. Kaupunginjohtajan v. 2011 asettama terveyden- ja hyvinvoinnin johtaminen -työryhmä (Tejo) jatkaa edelleen tehtävässään toimia poikkihallinnollisena foorumina hyvinvoinnin edistämiseksi ja vastaa mm. kaupungin hyvinvointikertomuksen laatimisesta. Hyvinvointiin liittyviä asioita käsitellään myös edelleen toimialoittain ja esim. opetustointen, varhaiskasvatuksen ja vapaa-aikapalveluiden yhteisiä asioita käsitellään viikoittain sivistystoimen johtoryhmässä.

- Tarkastusvaliokunta (s. 7-8) pitää erittäin positiivisena kansalaisopiston kurssilaisten ja tuntimäärän kasvua viime vuosien aikana ja toteaa, että kansalaisopiston toiminta tukee hyvin kaupungin asukkaiden fyysistä ja henkistä hyvinvointia. Kansalaisopiston kurssitarjonta houkuttelee kuntalaisia kaikista ikäryhmistä. Valtionosuuksien osuus kokonaisbudjetista on valitettavasti alentunut merkittävästi viimeisten vuosien aikana.

Kansalaisopiston kurssimaksujen osuus toimintamenoista on noussut 19 prosenttiyksikköä vuodesta 2010 vuoteen 2018 (35 %), eli 90 000 eurosta 327 000 euroon. Noin kolmasosa tästä liittyy kurssimaksujen korotukseen ja loppuosuus aiheutuu kurssilaisten määrän kasvusta. Kansalaisopiston

kurssilaisten määrä on em. vuosina noussut 3 461 kurssilaisesta 9 591 kurssilaiseen. Merkittävä tekijä on ollut ohjatun liikunnan siirto liikuntapalveluista kansalaisopistoon. Kurssimaksujen korotukset ovat osaltaan liittyneet vuonna 2010 sekä 2015 tehtyihin kaupungin budjettileikkauksiin ja niiden korjausliikkeisiin sekä indeksikorotuksiin.

Valtionosuudet ovat vuosien 2010 ja 2018 välillä laskeneet 7 000 euroa, mutta ilman ohjatun liikunnan siirtoa laskennallinen vaikutus olisi ollut noin 30 000 euron luokkaa. Valtionosuudet ovat olleet jäädytettyjä usean vuoden ajan eikä kansalaisopisto ole näin saanut toimintaa vastaavaa valtionavustusta. Toisaalta toiminnan jatkuva kasvu on mahdollistanut sen, että valtionosuudet eivät kaikesta huolimatta ole vähentyneet sen enempää.

Käyttäjien eli kurssilaisten tarpeet ja ehdotukset otetaan jatkuvasti huomioon ja uusien kurssien perustamiseen on erittäin matala kynnys.

Sivistystoimenjohtaja:

Valiokunta merkitsee tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksen vuodelta 2018 tiedoksi ja antaa omalta osaltaan lausunnon kaupunginhallitukselle jatkokäsittelyä varten.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

YLEISHALLINNON VASTINE

2. Edellisten vuosien arviointikertomuksissa esitettyjen havaintojen ja kehittämisehdotusten seuranta

Kauniaisten kaksikielisyysohjelma 2015 – 2017

Tarkastusvaliokunta pyysi arviointikertomuksessaan kaupunkia edelleen kiinnittämään huomiota kaksikielisyysohjelman toteuttamiseen. Vuonna 2015 hyväksytty kaksikielisyysohjelma oli voimassa 2015 – 2017. Uutta kaksikielisyysohjelmaa ei ole laadittu. Tarkastusvaliokunta suosittaa, että kaksikielisyysohjelma päivitetään kaupunkistrategian mukaisesti.

- Kauniaisten kaksikielisyysohjelma sisältää kunnan kielellisen toimintaympäristön kuvauksen, lainsäädännölliset velvoitteet kaksikieliselle kunnalle ja siinä määritetään kaksikielisyuden toteutumiseksi asetettavat tavoitteet sekä niitä koskevat toimenpiteet. Kaksikielisyysohjelman laatimisen tavoitteena oli taata molempien kansalliskielten läsnäolon kaikissa kuntapalveluissa, kaikessa tulevaisuuden suunnittelussa ja rakenteita uudistettaessa. Ohjelma ei otsikosta huolimatta ole tiiviisti sidottu tiettyihin vuosiin. Kaksikielisyysohjelma tullaan kuitenkin päivittämään keväällä 2020 kaupunkistrategian mukaisesti.

3. Talouden tavoitteiden toteutumisen arviointi

Kaupunki on panostanut ICT-infrastruktuuriin ja -koulutukseen, joka on hyödyntänyt myös kaupunkilaisia. Vuoden aikana on ollut suunnitteilla yli 60 projektia, joista 17 on käynnistynyt. Kuntalaisille suunnattu teknologian oppimisympäristö DigiLab –hanke on saanut laajaa kiinnostusta ja kiitosta.

Tarkastusvaliokunta pyytää kiinnittämään huomiota kustannustehokkuuteen ja toimivuuteen jo ICT-projektien suunnitteluvaiheessa.

- ICT-projektit ovat toimialalähtöisiä ja ne suunnitellaan yhdessä toimialojen kanssa. Projektit käsitellään ja hyväksytään ICT-johtoryhmässä. Kokonaisarkkitehtuurista vastaa tietohallinnon kehittämisspäällikkö. Kaikki hankkeet kilpailutetaan kaupungin hankintaohjeiden sekä hankintalainsäädännön mukaisesti. Kaikessa hankesuunnittelussa noudatetaan talousarviota ja sen tavoitteita.

4. Toiminnan tavoitteiden toteutumisen arviointi

Kauniaisten kaupunkistrategian 2018 – 2022 toimenpiteiden 2018 toteutumisen arviointi

Kaupungin johdon tulee arvioida, onko strategian seurantamenetelmä riittävä toiminnan toteutumisen ja vaikuttavuuden seuraamisessa ja mittaamisessa? Kuinka hyvin tietoja voidaan hyödyntää kaupungin toiminnan kehittämisessä?

Tarkastusvaliokunnan arvioinnin tulisi kohdistua asetettuihin vuositasoisiin ja mittareihin, mutta valtuusto ei asettanut niitä vuodelle 2018. Suositeltavia mitattavia kohteita ovat esimerkiksi: palveluiden saatavuus ja vaikuttavuus, suoritteiden lukumäärä tai resurssien määrä.

Tarkastusvaliokunta suosittaa vuosikohtaisten tavoitteiden ja mittareiden asettamista ja niiden hyväksymistä valtuustossa.

- Kauniaisten kaupunkistrategian 2018-2022 laadinta alkoi keväällä 2017 esimiesten arvo- ja visiotyöpajalla ja strategiaseminaarilla. Kesäkuussa toimikautensa aloittanut uusi valtuusto kokoontui strategiatyöhön elokuussa ja syyskuussa 2017 sekä helmikuussa 2018. Koska uusi kaupunkistrategia hyväksyttiin vuoden 2018 ensimmäisessä valtuustokokouksessa maaliskuussa, vuoden 2018 tavoitteet ja mittarit jäivät vajaiksi.

Kaupungin johtoryhmä on mm. tutustunut muiden kaupunkien käytössä oleviin mittareihin, ja talousarvion 2020 laadinnan yhteydessä tavoitteita ja mittareita kehitetään ja laajennetaan. Seuraavan kaupunkistrategian mittaristoa on alustavasti hahmoteltu siten, että tavoitteita asetetaan sekä vuositasolla että koko valtuustokaudelle.

Nykyisen strategian ylä- ja alatavoitteet ovat konkreettisia (esim. eri ohjelmat) ja niiden seuraaminen osavuosisikastausten ja tilinpäätöksen yhteydessä on selkeää.

Seurantamenetelmää voi ja tulee kehittää siten, että tietoja voidaan yhä paremmin hyödyntää kaupungin toiminnan kehittämisessä.

Kaupunki on hakenut ulkopuolista rahoitusta tiedolla johtamismallin kehittämiseksi.

Hankkeen tarkoituksena on hyödyntää kaupungin omien järjestelmien tietoa sekä käytössä olevaa avointa dataa kaupungin kehittämisen ja ennakoivan päätöksenteon tueksi. Mallilla halutaan ennakoita kunnan kehitystä talouden, väestön, kaupungin henkilöstön, palvelutarpeen ja investointien näkökulmista. Mallia kehitetään tiiviissä yhteistyössä kaupungin eri toimialojen kesken.

5. Yleishallinto sekä kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimet

5.1 Yleishallinto

Tarkastusvaliokunta on saanut pyynnöstä selvityksen johdon matkoista ja koulutuksista. Valiokunta kiittää toimialojen raporteista ja suosittelee, että kaikki ulkomaanmatkat ja merkittävät, yli 500 euroa maksavat koulutukset ja seminaarit, raportoidaan säännöllisesti vuosittain kaupunginhallitukselle ja tarkastusvaliokunnalle.

Tarkastusvaliokunta suosittelee, että kurssien ja matkojen hyödyt esitetään organisaatiolle ennen ja jälkeen tapahtuman. Organisaation tulee valvoa, että saatuja oppeja, tietoja ja kontakteja hyödynnetään ja esitetään organisaatiossa eteenpäin.

- Toimialajohtaja tekee viranhaltijapäätöksen kaikista ulkomaille suuntautuvista matkoista. Lisäksi kaikista yli 2 000 euroa maksavista koulutuksista tehdään viranhaltijapäätös. Nämä päätökset kuuluvat tavanomaisen otto-oikeuden piiriin ja ne toimitetaan sähköisesti toimielinten puheenjohtajille sekä tuodaan toimielinten kokouksiin tiedoksi. Alle 2 000 euroa maksavat koulutuspäätökset hyväksytään HR-työpöydän kautta. Kauniaisten kaupunki haluaa työnantajana panostaa henkilökunnan laadukkaaseen koulutukseen, jota pääkaupunkiseudulla on runsaasti tarjolla. Koulutusten hintahaitari vaihtelee, mutta hintataso on yleensä noin 200-700 euroa per henkilö. Jatkossa tuodaan tiedot kaikista ulkomaanmatkoista sekä yli 2 000 euroa maksavista koulutuksista vuosittain henkilöstökertomuksen yhteydessä kaupunginhallituksen ja tarkastusvaliokunnan tietoon.

Valiokuntien viranhaltijoiden nimityspäätöksistä ei käy ilmi keneen valinta on kohdistunut.

Tarkastusvaliokunta suosittelee avoimuutta nimityspäätöksissä ja niiden julkistamisessa.

- Kuntalain 140 §:ssä säädetty päätöksen tiedoksiannosta kunnan jäsenelle verkossa. ”Valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakunnan [...] pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Jos asia on kokonaan salassa pidettävä, pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan maininta salassa pidettävän asian käsittelystä. **Pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot. Pöytäkirjan sisältämät henkilötiedot on poistettava tietoverkosta oikaisuvaatimus- tai valitusajan päättyessä.**”

Kaupunginkanslia on 3.7.2017 laatinut ohjeistuksen ”Kunnan verkkotiedottaminen sekä henkilötietojen käsittely ja julkisuus, erityisesti koskien esityslistoja ja pöytäkirjoja” viitaten kaupungin hallintosääntöön (128 §) ja Kuntaliiton yleiskirjeeseen 15/2017 Kunnan verkkotiedottaminen sekä henkilötietojen käsittely ja julkisuus.

Vaikka monet henkilötiedot ovat julkisia tietoja, tulee nimien ja muiden henkilötietojen julkaisemiselle verkossa olla tiedottamisen kannalta hyvät perusteet. Useimmissa päätöksissä henkilön nimi ja muut henkilötiedot eivät itse päätöksen sisällön kannalta ole yleistä kiinnostusta herättäviä. Valittujen henkilöiden yhteystiedot löytyvät kaupungin kotisivuilta, kohdasta Yhteystiedot.

Lisäksi tarkastusvaliokunta suosittelee, että kaupungin konserniohje päivitetään.

- Kaupungin konserniohjeen päivitys on työn alla.